

Efter gældende folkeregistreringslovgivning er det derfor normalt kun i tilfælde, hvor en person alene har rådighed over et sommerhus, at vedkommende overhovedet kan blive registreret i CPR på en sommerhusadresse.

En borgers bopæl eller opholdssted - også en efter planloven ulovlig beboelse i sommerhus - og registreringen heraf i CPR har efter anden lovgivning, bl.a. arbejdsmarkeds-, boligstøtte-, skatte-, social-, undervisnings- og valglovgivningen, betydning i en række situationer, f.eks. ved tildeling af sociale ydelser eller boligstøtte.

3.2 Problemstillinger

Helårsbeboelse i sommerhuse

Ifølge oplysninger fra Danmarks Statistik var der pr. 1. januar 1998 i alt 197.751 sommerhuse i Danmark, hvoraf 15.277 (7,7 %) var registreret som helårsbeboet af i alt 27.455 personer.

2.431 sommerhuse var registreret som lovligt helårsbeboede.

Der var således pr. 1. januar 1998 registreret 12.846 sommerhuse som ulovligt helårsbeboede.

I en opgørelse pr. 1. januar 1993 er antallet af sommerhuse, registreret som ulovligt beboede, opgjort til 5.489.

Antallet af registrerede, ulovligt beboede sommerhuse er således steget med mere end 130 % på fem år. Alene i 1997 er antallet steget med 1.503 sommerhuse.

Fordelingen af ulovligt beboede sommerhuse blandt landets 275 kommuner er meget skæv. I hovedparten af kommunerne er der pr. kommune kun registreret op til 5 sommerhuse med ulovlig beboelse. I 26 kommuner er der pr. kommune registreret over 100 sommerhuse med ulovlig beboelse, heraf 11 kommuner (Bramsø, Dragsholm, Ebeltoft, Frederiksværk, Græsted-Gilleleje, Gundsø, Helsingør, Helsingør, Jægerspris, Vallø, og Århus kommuner) med hver over 300 sommerhuse med ulovlig beboelse.

Frederiksværk, Græsted-Gilleleje og Jægerspris kommuner tegner sig med i alt 3.886 registrerede, ulovligt beboede sommerhuse for ca. 30 % af det samlede antal registrerede, ulovligt beboede sommerhuse.

Ovennævnte tal, der bygger på indberetninger fra kommunerne, skal tages med et vist forbehold, bl.a. fordi formentlig ikke alle, som lovligt kan benytte deres sommerhus til helårsbeboelse, er registreret af Danmarks Statistik som lovlige beboere. Dette betyder, at det reelle antal registrerede ulovligt beboede sommerhuse sandsynligvis er noget mindre end 12.846 (pr. 1. januar 1998).

Antallet af ikke-registrerede, ulovligt beboede sommerhuse kendes ikke. Da det i forskellige sammenhænge kan være forbundet med praktiske vanskeligheder at have faktisk bopæl på én adresse og være registreret i CPR på en anden - især hvis registreringsadressen er i en anden kommune - og da det med folkeregistreringslovgivningens kontrolapparat er muligt effektivt at afdække sådanne ulovligheder, skønnes antallet dog ikke at være stort.

Kommunernes tilsyn med overholdelsen af planlovens § 40

Pligten til at føre tilsyn med overholdelsen af planlovens § 40, stk. 1, påhviler ifølge lovens § 51, stk. 1, kommunalbestyrelsen.

Efter lov om kommunernes styrelse vil de kommunale tilsynsmyndigheder (tilsynsrådene) kunne iværksætte sanktioner over for en kommunalbestyrelse, der tilsidesætter tilsynsforpligtelsen. Dette gælder dog kun, hvis der foreligger den fornødne klarhed - d.v.s. at der ikke må være rimelig tvivl om, at kommunalbestyrelsen har tilsidesat lovgivningen ved ikke at leve op til tilsynsforpligtelsen.

Efter Miljø- og Energiministeriets opfattelse indebærer de gældende regler, at kommunerne skal reagere, når de bliver opmærksomme på forhold, der kan være ulovlige. Kommunerne kan blive opmærksomme på sådanne forhold ved f.eks. anmeldelser fra private eller andre myndigheder samt ikke mindst ved modtagelse af CPR-tilmeldinger på sommerhusadresser. Kommunerne er forpligtede til at undersøge en sådan sag til bunds og - hvis der viser sig at foreligge et ulovligt forhold, der ikke er af underordnet betydning - forfølge sagen videre til lovliggørelse. Tilsynsforpligtelsen indebærer derimod ikke, at kommunerne systematisk skal gennemse sommerhusområderne for at opspore ulovlige helårsbeboelser. Kommunerne skal med andre ord ikke praktisere »dyneløfteri« eller agere »pejlevogne«, men skal iværksætte undersøgelser m.v., når de bliver opmærksomme på forhold, der kan være ulovlige.

Der er næppe tvivl om, at det nuværende omfang af ulovlige helårsbeboelser i sommerhusområder i høj grad skyldes manglende eller mangelfuld opfyldelse af tilsynsforpligtelsen efter planlovens § 51 fra visse kommuners side. Ved skrivelser af 27. maj 1998 har Tilsynsrådet for Frederiksborg Amt således meddelt byrådene i Frederiksværk, Jægerspris, Helsingør og Græsted-Gilleleje kommuner, at de ikke opfylder deres »tilsynspligt efter planlovens § 51 med hensyn til overholdelsen af lovens § 40«, selvom »der med de i håndhævelsesvejledningen beskrevne procedurer er